

Kształcenie zawodowe w wybranych państwach. Szwecja

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: środa, 05, marzec 2014 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 3697

W Szwecji obowiązek szkolny wynosi 9 lat. Kształcenie jest obowiązkowe dla uczniów w wieku od 7 do 16 roku życia. Istnieje możliwość rozpoczęcia nauki w szkole w wieku 6 lub 7 lat. Obowiązkiem szkolnym objęta jest jednolita 9-letnia szkoła podstawowa. O wyborze szkoły decydują rodzice, ale w szkołach, w których liczba kandydatów przekracza liczbę miejsc, pierwszeństwo mają uczniowie mieszkający w pobliżu. Kształcenie we wszystkich szkołach jest bezpłatne. Edukacja zawodowa rozpoczyna się na poziomie szkoły średniej drugiego stopnia i obejmuje uczniów w wieku 16-19 lat.

Na poziomie szkoły średniej drugiego stopnia realizowane jest nauczanie w ramach dwóch typów kształcenia: ogólnokształcącego i zawodowego. Wśród kryteriów przyjęcia uczniów do programów zawodowych znajduje się: pozytywna ocena z jęz. szwedzkiego, jęz. angielskiego i matematyki oraz co najmniej pięciu innych przedmiotów nauczanych w szkole podstawowej. Dla uczniów, którzy nie spełniają tych kryteriów, ale chcieliby korzystać z programów o profilu zawodowym przygotowano możliwość alternatywnego realizowania jednego z pięciu tzw. zawodowych programów wstępnych.

W Szwecji ze względu na brak na poziomie szkoły średniej II stopnia klasycznych szkół zawodowych, we wszystkich *szkołach* średnich drugiego stopnia realizuje się 18 krajowych programów edukacyjnych, z czego 12 to programy zawodowe. Podstawą wszystkich 18 krajowych programów jest ten sam zestaw 9 przedmiotów obowiązkowych, do których zalicza się: jęz. szwedzki, matematykę, jęz. angielski, historię, wiedzę o społeczeństwie, nauki ścisłe i przyrodnicze, religię, zajęcia artystyczne oraz wychowanie fizyczne i zdrowotne. Pozostałe przedmioty – w tym także zawodowe – które wprowadzają placówki szkolne uzależnione są od profilu i charakteru szkoły.

Szwedzki system szkolny zapewnia możliwość kształcenia praktycznego w miejscu pracy. Uzyskanie dyplomu ukończenia programu zawodowego wiąże się z koniecznością zarówno zrealizowania szkolnego programu kształcenia ogólnego, zawodowego, jak i obowiązkowych praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe dla uczniów szkół średnich stwarzające możliwość kształcenia zawodowego w miejscu pracy realizowane są w ramach wprowadzonego w 2008 r. krajowego programu stażowego..

Zgodnie z założeniami programu stażowego, który przewiduje dostosowywanie się placówek szkolnych do potrzeb rynku pracy poprzez odpowiadanie na jego potrzeby oraz realne uczestnictwo w tworzeniu i wpływaniu na kształcenie i szkolenie zawodowe, szkoła jest głównym pośrednikiem w organizowaniu praktyk zawodowych. W procesie planowania i realizacji kształcenia, współpracuje więc z przedstawicielami poszczególnych branż i pracodawców, którzy tworząc lokalne rady ds. praktyk zawodowych zgłaszają potrzeby i wskazują bieżące kierunki w kształceniu zawodowym.

Źródło: Kształcenie zawodowe w Polsce i w wybranych państwach Unii Europejskiej, Dobromir Dziewulak, Biuro Analiz Sejmowych, 22 kwietnia 2013, nr 6 (95).